

LO BOFADOR E LO RECALIU LOU BOUFADOU E LOU RECALIEU

Le soufflet et les braises

Mandadís a gratis quatre còps de l'an
Se vos agrada mandatz vostra @ corriel.

Contacte redaccion : dr.digloss@orange ou Robèrt PERROTTO-ANDRE 04 42 06 21 20
fr 28 carrièra gambetta 13110 Lo Pòrt de Boc / Lou Port de Bouc
site : www.robert-perrotto-andre.f

De NÒVAS de DIGLÒSS

CCoc « **LA MAR DE BERRA** »

Lei CORS d'OCCITAN-PROVENÇAU
dau se debanaran l'an que ven à l'Ostau sant
Josèp, pujada sant Josèp, Lo Port de Boc.
e lo dimarç a 5 oras de vèspre.

*

PAREISSUTS

« **LA REVOLTE DEI CASCAVEUS** »

Robèrt Perrotto-André

Roman en Francès e Provençau am'un
molon de dialògs dins una tòca pedagogica
(mai de 100 nòtas d'explicas en bas de
pagina.

Ed .Lacour o en cò l'autor. 20 €

**

« **LES HISTOIRES DE SANDRE** »

Robèrt Perrotto-André

en(francès per d'amics desconoissent l'Òc).

En cò Ed. Lacour o l'autor : 20 €

REVISTA « **VERS LA TRADITION** » N° 142 '

« **LEIS D'AMOR** »

en occitan

de Franc Bardóu

pareissudas dins lo Gai Saber

partida I

traduite EN français par Diglòss

PER DURBIR LO TALH

QUE D'ALA

Florian Vernet

- **CRAMOUILLE** ven de *cramolha* = lo
sexe de la frema...n'i a un molon
dautre noms. Avètz la choisida..
- **CRAQUE** = borda, messorga.
Ven de *craca*.
- **CROUME** = crédit. Ven de *crompar*.
- **CROUSTILLER** = manger. Ven de
crostilhar =grignoter.

SUS MON QUASERNET

Andriu Lagarda lo Gai saber » N°538

Biais de dire

- Cinq cents francs e ieu sèm pas jamai
passats per la mèma pòrta.
- Aqueste nos ven gastar la salca
- Far la sopa de morre.
- Los mòrts al trauc, los vius a taula
- Es dolent coma carn de mandra

ENIGMOS de Joan de Cabanes

21

Ma tendresse es pleno de zello
nuech e jour embrasi la bello
e ça qu'a de beou sus son corps
me prouduise senso remors.

Siou temoin deis plesirs que doun
o que recebe au juec d'amour
transpourtado de vivo ardor
dins aquel estat me chifouno.

22

Boüen per dessus touto bounta
qu creirie que ma qualita
a la mendo aucazien ouferto
cause infailliblement ma perto.

Siou l'amour dei pichots, dei grands
singuliariement deis enfants
que que digon et que que fasson
de ma bonta jamay se lasson.

*
Solucions deis enigmos à la fin.

REVIRADA EN PROVENÇAU DE LA FAULA *Le SAGE et le SERPENT*

Un sàvi caminava per monts e per valadas
en perseguent sa cèrca dins son perigrinatge.
Lo monde vengut per eu, tan vièlh e cargat
d'atge,
ni tròp bon ni marrit. De verai se'n trufava.

Sa marcha lo menèt fins à un vilatjon
que per i arribar faliá passar un pont.
Coma i pausa lo pè de drollons que s'amusan
li dison de faire mèfi : una sèrp n'es gardian.
- Lassa passar degun, mòrde, tua leis
enfants
e totei lei bèstias que passan.
Es marrit que non sai. Es l'enemic de totei.
- A ieu mi farà ren e m'aurà pas en òdi.

Arribat au pont. Au mitan,
Sèrpatàsi fa veire sei dents
- Perque voler de mau à gauqu'un que
fa ren ?
Sabi coma es estada ta vida
bònadich ai gens de la riba.
Es verai qu dempuei l'an pebre es la perçaça,
de tu, de tei parents, e de tota ta raça.
Mai ieu siáu restat ton amic
e que non pas ton enemic.
Lassa-mi solament te dire quauqua-ren.
Te fas de mau à tu. Ta marrida colèra
te rosiga lo còr ; la bona patz embarra.

Sabi que siás un bon e un bravet, pasmens.
Prometi-mi, amic, de plus mordre degun.
- Va juri, mon amic. e de tota ma vida -
tant que de viure va podrai -
plus degun caçarai ; e plus degun mordriai.
- As comprès çò qu'es l'Amor.
Te reveirai trè mon retorn.

Una gròssa annada passèt
e lo sàvi alòr s'entornèt.
Pròche dau pont, degun : lo serpatàs i es pas
Demanda ai dròlles
- Onte es passat ?
- Es à la sosta. Dins son trauc.
Sòrte plus. De nosautres a paura.

E lo vièlh peregrin de sa sosta se sarra.
- Òu collèga ! Restas aquí ara ?
- Siáu alassat, nafrat, malaut

car leis òmes m'an fach de mau.
Coma an pus crenhència de ieu
mi bacelan à que de mielhs.
Siáu dins lo cativier. Pòdi plus ren caçar.
Ai talent, pas ren per manjar.
Lo regreti - e bravament-
de t'aguer fach mon sarrament
de plus jamai mòrdre degun
que de ieu passariá pas luènc.
Ailàs ! Sarrament paga pas.
Es la Mòrt que mi pagarà
- Mi sembla que m'as pas compres
perque ton mentau es espès.
De plus mordre t'ai fach jurar...
mai podiás encara siblar.

*
* *

TÒNI LO PICHON PESCADOR. seguiga e fin

E Tòni s'encamina vèrs lo fòrt. De
nuech amé leis anganas e la palun aquò's
pas aisat. Maugrat lei dificultats arriba au
pont-levadís dei dogas. Lo lume se vei plus
levat quauquei rapides rebats de temps en
temps. Se sarra de lo massiu vièlh pòrtau de
l'intrada. Es fòrça chironarat e arroinat. Es
entre dubert. D'escondons lo valent s'enfau-

fiela dins un corredor long e sorn. Espera un momenton per prene seis amiras. Connois l'endrech tant coma sa pòcha car li es vengut mai d'un còp, mai tant solament de jorn. E de nuech es pas parier ! Ges de brut à despart de la miauladissa dau ventàs e dau tarabast deis èrsas còntre lei ròcas e lei muralhas de la fòrtelessa. Difícil d'ausir quauqua-ren d'autre que sei bofadas !

Avanca de popa l'òng la paret dau camin de rònda, vira à man drecha e s'avisa d'un rai de lume que giscla d'un fenestron de la granda torre. Per i arribar li fau passar una altra pòrta mai estrecha que la de l'intrada mai pron granda per laisser passar un carri. I a degun. Marcha au pas dau lop dins un corredor encara l'òng e tant que se vei pas lo bot. Ne'n volètz de pòrtas ? De cada costat n'i a. E dins la pòussa dau sòu...vei un molon de piadas.

- *Aquela empega ! i a degun mai mancan pas lei marcas de pès. Se i a d'esglaris son pas d'aucèus. Fai mèfi ! Coratge !*

En risolent Tòni se rememora leis corses d'istòria dau brave curat Beneset e lo dire dau Manescau de Turenne : « *Tremolas*

carcassa, mai tremolariás encara de mai se sabiás monte te meni ! ».

Au bot dau corredor i a dos escaliers tant larges com'aquelei de la gleisa granda qu'a vista sus leis imatges coloriatas d'un libre de messa. N'i a un que monta e un que davala. Monte van ? Lei piadas davalan. Tòni se choisís de lei seguir. D'enbas parte un autre corredor. Ausís coma une renada sorda, à la chut-chut. Es de mens en mens rasseguat. Se sembla que de monde se charpinhan. Venon dau fons dau corredor à man drecha lei vòtz. Lo lume tanben. Tòni se descauça qu'a paur que sei sòlas de bòsc - cli-cla - s'entendon e lo traïsson. Marcha sus lo ponchut de seis artèus, coma un cat-fer, fins au bot dau passatge. De verai, lo lume e lei vòtz venon d'aquí.

D'a cha pauc, s'avança e fa tèsta sus un repaus redon, una mena de terrassa embar-

rada d'un pareton. D'aqueu repaus davalavan de cada costa d'autreis escaliers fins à una sala redonda e granda e tan auta que son plafon se vei tot just d'en dessus de sa tèsta.

Tòni se clina sus lo pareton. Espincha 'mé la mai granda prudéncia e, vivament se jita en arrier : en bas dins la sala, à l'entorn d'un bacin - una mena de pesquier - una tropelada d'òmes es à se garrolhar à se charpinhar. Escòrnas, menaças e còps de ponhs gisclan un pauc d'en pertot. Lo calame ven d'un còp. Chuchutaments, gròs uelhs que rotlan, ussas en batalha e, subran, mai de cridas petan, de patacadas e baceladas seguisson. S'arresta pas la satonada.

Lo ressòn de la sala empacha Tòni, de comprene la rason de la disputa mai après que son aurelha se siegue facha au chafaret va saup : lei piratas – segurament que son d'aquelei maufatans – se pensa, se charpinhan per lo grand còfre dubert, comol au ras de pèças d'aur e d'argent, de pèiras preciòsas escrincladas, de gemas, de belòias, braçalets, colonàs, pendants, espilletas, e d'un molon d'objècts preciós, de vaissèla de vemelh, de cibòris e d'anaps d'aur, de candelièrs d'argent e de causas qu'a pas jamai vistas lo gojat.

- *A lei marridas ! raubaires, bregands, assassins, criminaus, naufragaires e...e... ! Bordilhas dau monde !*

Troba pas de mots tant durs per aquestei sensa fe e maucresents.

Malür de malür ! Tòni se pensa tant fòrt seis escornas que s'escapan de sa boca e que sei darriers mòts s'entendon. Tot d'un temps lei piratas, lèvon lo nas, veson la tèsta dau Tòni, se ronson, toteis ensems coma ren qu'un òme dins leis escaliers. Quina brama-dis sa !

- *Fau l'agantar aquest espinchaire, lèu lèu, e de tota fòrça, que siegue mòrt o viu. Belèu que n'i a d'autrei que son esconduts peraquí ?*

Leis espera pas Tòni, sas ! e a cambas que m'ajudan s'enfugís per un autre corredor. Gita pas manco un uelh darrier. Escala à tota zuerta de viseta una volada d'escaliers, desemboca dins... Malür de pmalur ! Vaquí la mauparada ! Au fons de la corta galarià n'i a pas ren que la paret. Ges de canton per s'escondre. La galraria destrauca pas. N'i a pas qu'una porta. Es son solet espèr. Desalenat, bota lo lord panèu de bòsc ferrat, entra, vòu s'embarhar e clavar la sarralha mai... ges de sarralha nimai. E ges

d'gbvautra sortida. Belèu per lo fenestron dau cafochon ? Sauta sus lo releisset e s'avança de ventre vèrs lo fosc lume de la luna que ven de sortir dei nívols. Coma s'aprèsta à sautar au sòu, se clina e... vei que lo vuege ! Ò pecaire ! Se trova à l'estanci lo mai aut de la torre. Dins sa corsa fola, s'es enganat de corredor e d'escalier. Impossible de s'enfugir. Es prisonier, agantat coma un garri. Espera plus de se salvar lo Tòni. S'enfàcia de la pòrta, escarta sei cambas, crosa sei bras sus son pitre, e auturòs, redreissa sa tèsta, l'uelh lusent d'escomessa. Bravament, ten targa.

La pesanta pòrta se duberba sauvatgament deia còps de pè. Quauquei piratas se ronson sus lo paure garçon e l'aganton. La chorma descadenada brama de menaças e d'escòrnas. Lo paure Tòni es cargat de cadenas, gitat sus l'esquina d'un gròs ors pelós e gòi. En cantant de cançons que se podon pas repetar, dei cançons à beure e... d'autrei, s'entornan lei bregands à l'auta sala bassa dau bassin. Tòni es bandit à tèrra 'mé marridarià. S'escarcalha leis uelhs per s'acos-tu mar au lume dei pegons que tuban mai que çò qu'esclairan. Vei de trònhas ferrotges : una d'un nas tan roge que se dona d'èr d'una poma d'amor, una altra encara lo morre barrat d'un bandèu negre - li manca un uelh - e quauquei tròcs, : una camba de bòsc, un cròc de fèrre en plaça de la man. Cadun a quauqua-ren de mens o de mai, coma totei lei marrits fèrs de totei lei mars dau monde. E lo vèstit non ! Es ren de dire ! Embralhats de totei lei biais conoissuts e inconoissuts sus totei lei mars e oceans de la tèrra. Totei aquelei maufatants an qu'una soleta causa pariera: una cara marrida, barbuda, clafida de cicatritz pallinètas o porpras. Aqueleis espe-lofits e mau-penchinats e bruts se trufan de l'èlegancià e subetot de la netitge. De segur que se desbochardan que quand cabussan dins la mar o que tomba una chavanassa ! Vei tota la scèna d'una virada d'uelh, lo Tòni, pasmens a lo temps d'entrevisar, quilhat au bòrd d'un fenestron, quasi à la cima de la sala, son amic lo còrb-marin qu'agacha de tot son uelh agut e estira son lòng còle coma per pas ren perdre.

Tòni li sibla la crida d'esfrai e de destressa dei còrb-marins, que son amic li a fisat per en cas... Compren lèu l'aucèu e pren son vam

vèrs lo pòrt de Boc per cridar à la recarga lei gents dau Tòni e lei vilatjans.

D'un meteis temps, lo marsoïn sòrte sa tèsta de l'aiga dau pesquier e reluca lo joine dròlle que compren autanlèu que lo bassin comunica amé la mar per una galarià sota l'aiga. Lo marsoïn d'un grand còp de còla sauta, li manda sa crida, cabussa dins lo bassin e s'escapa davans que lei pirates lo pòscan agantar. A comprés lo Tòni : va quèrre seis amics de la mar. Comprenon tanben lei bregants que se passa quauqua-ren de pas normau : un còp una crida de còrb-marin, un còp una de marsoïn ! Aquò's pas d'azard.

- *Lèu, lèu ! nos fa mesttier de ne finir amé aquest dròlle* ».

Ges de testimòni, ges de crime. T'aganton lo Tòni coma un sacàs, te lo penjan au cròc d'una lònga cadena que pendola ç une barra de fèrre tancada d'en dessus lo bèu mitan dau bassin. E canta que cantaràs la fibusta :

- *Ò isse ! Ò isse ! o isse e o, matalot !* Tòni es issat à quauquei pès d'en dessus l'aiga. S'estraçan dau rire, lei paucvaus e en cridan coma quora tiron sus les còrdas per issar lei velas

- *Ò ...isse ! Ò ...isse !* ».

D'unei, dau temps, jitan dins lo pesquier de gròs tòcs de popa saunósa.

Subran un grand gorgotament bolega l'aiga e, gola granda duberta amé d'uelhs vueges e fregs de crudelitat, sauta un pèis-ferram e engola d'un còp quasi tota la viande. Es lo monstre lo mai crudèu de la Granda Mar Blava.

Vos disi pas l'esfrai e la terror dau paure Tòni. Vos la podètz imaginar d'aisa ! Tant coma leis idolaments de joia dei pirates quora començan de faire descendre plan plan son prisonier devèrs lei dents à molon de la mar. E sauta que sautaràs, marrit pèis ! Liame maufarant ! Tòni se recroquilha tant que pòu. Mai, ò sospresa e benediccion ! Lo pèis ferram, tot d'una, assaja plus d'agantar lei pès dau dròlle e sauta d'un costat l'autre s'èra dins un grillhador. Mai es per s'escapar, sembla car l'aiga ven roja. Lo liame escapa sa sang.

- *Aqueu de còps, Que se passa ?* Se passa que s'es entornat 'mé totei sei collègas e quauquei daufins, lo marsoïn, e son à

s'atacar e à bacelar la bèstia fèra que s'enfugis sensa demandar sa rèsta. Perseguit per una chorma de caçaires marins, s'en va tan luench que plus pas jamai degun lo tornèt vist.

A ! la crida de ràbia dei bandits ! Mai cridan pas que per l'espectacle perdut dau suplici dau garçon. Cridan tanben perqué lei gents dau Tòni, paire, fraires e totei lei pescadors davalan leis escaliers tau l'ulhauc e li tombon sus leis esquinas. Que batesta ! La furor li dona de fòrças de gigants ais òmes dau vilatge. L'òrror multiplica son coratge e sa valor. Lo paure Tòni penjat coma una titèi arpeteja sens relambi e brama d'encorajament per lei confortar e leis avisar dei marrits còps en traites, per darrier, dei fetges jaunàs :

- *Mèfi Pa ! A drecha n'i a un ! Un autre a senestra ! Pèire mèfi ! Dessús ! Jaume un es aqui, dessota ! ...*

Ne'n pòu plus de pas poder se castanhar e d'èstre coma un cambajon que s'entuba dins una chaminèia. Per un còp que se sariá pas agantat la rosta per una castanhada ! E quina castanhada ! a gratis ! e 'amé lei grands !

Fin finala s'acaba la batalha per la victòria completa dei marins pescadors sus lei marins raubaires que son toteis encadenats. A cadun son torn. Fau veire lei morres macats, leis marrits uelhs clafits de sang que te mandan de regards coma de còps de bombarda e lei bocas torçudas de l'aïrança qu'escupissan d'escòrnas verinosas ! Fau dire que lei valents pescadors son tanben macats e d'unei, fòrça nafrats escupisson la sang de son nas e pissan de sei plagas. Meme n'i a un qu'escupis quauquei dents... Tant i a de gaug e d'estrabòrd que degun pensa plus à despenjar lo paure Tòni que se desgargamela :

- *Où leis amics ! Vòli pas restar aquí a secar coma una merluça ! »*

Quinte estraçada dau rire

Un còp au sòu, après lei graciaments e lei braçadas, Tòni s'enguilla à la lèsta sota l'escalier, furna un momenton e apareis, carrejant lo grand còfre dau butin. Ai giscles e

enrabiats dei pirates, lei pescadors comprenon l'importança de la presa.

La fin d'aquela nuech memorable s'acaba dins la gaug. Lei venceires se masteguan la manilha dei bandits e escolon totei sei bònas botelhas. Ren es de rèsta. Lei pirates, ja privats de son butin son de mai privats de sopar. La bava de la fam e de la ràbia regula dei babinassas !

Au premier rai dau solèu que tombat dins la sala, se plagon botiga, armas e bagatges, lei valents e pros s'entornan au pòrtet. L'armadeta dei braveses estada viinçaïrela. La flòtilleta completa de barquets, bètas, tartanas, et autreis batèus, amé son cargaments d'escotelaïres, est accompagnada tot du lòng de la traversada, dei marsoïns estrambordits e de la bandiera negra e ensordenta dei còrbs-marins. Mai aqueste còp, la bandiera negra es pas aquela dei pirates ...

Desempuei tot lo monde creguèron lo Tòni. Pareis qu'es totjorn com'aquò quora se dich la vertadièra veritat. Finís TOTJORN per s'impasar. Mai, ben mai d'un còp, li fau metre lo pretz , sas !

Lei vilatgjans fuguèron recompensats per la captura dei bregands. Cada pescador se posquèt crompar un batèu e de rets nòus e sei fremas quauqueis aisinas e un molon de vèstits per tota la familha.

Lo còrb-marin e lo marsoïn li donèron –pas la man– mai l'ala e la nadarela, au Tòni fins que venguèron totei tres cargats d'annadas.

Per cò qu'es dau còfre dau tresaur, clafit d'aur, de beluras e de gèmas, cresi qu'es lo perceptor qu'a tot escanat ! Coma de costuma.

*
* *

Vos a agradat lo Tòni ?

Va fau dire a la direccion s'es de òc. Gramaci.

E si que non va fau dire tanben

CACHO-FIO

Per lei NULÁS

Le « **cacho-fio** » c'est la bûche de NOEL, bûche d'arbre fruitier coupée dans l'année. Elle est mise dans la cheminée le SOIR de Noël et doit durer jusqu'au PREMIER janvier. Le feu sacré Lumière et Chaleur passe d'une année à l'autre.

Le patriarche de la maisonnée tenant la main de son plus jeune petit-fils, fait trois libations de vin cuit sur la bûche en disant « *lou cacho fio* » répété par l'enfant.

La transmission étant assurée la Tradition se perpétue.

**Ailàs ! 3 còps Ailàs ! Es perduda la Tradicion en PACA, la Provença qu'a vergonha de son identitat milenaria.
« PACA PAGA PAS »**

*

CACHO-FIO en graphie mistralienne)
CACHA-FUÒC (en graphie classique)

Alegre ! Alegre ! Alegre !
Que Nostre Senhor nous allegre
S'un autre an siam pas mai,
Mon Dieu, fuguem pas mens.

O Fio !, Fio sacra
Fai qu'aguen bèu tems ;
E que ma feda bèn agnelo
E que ma trueio bèn pourcelo
E que ma vaco bèn vedelo
E que mi chato e mi noros
Enfantoun touto bèn !
Cacho*fio ! Boto fio !

TRADUCTION pour les NULS

Joie! Joie! Joie!
Que Notre Seigneur nous réjouisse
Si l'an qui vient nous ne sommes pas plus*
Fais, Mon Dieu, que nous ne soyons pas moins.

O Feu! Feu sacré,
Fais que nous ayons beau temps,
Que ma brebis "agnelle" bien,
Que ma truie "porcelle" bien,
Que ma vache 'velle' bien,
Que mes filles et mes brues enfantent bien.

Bûche de Noel, mets le feu.

PRESENTS

T'ai fach present de flors e ofèrt de potons.
Copadas èran mei flors que non pas mei potons.

E l'ai tant regretat, e lo regreti mai
De pas t'aguer florida e potonada mai,
E fôrça bracejada fins ai ponchas deis albas
Primas enlusionent primadieras esmougudas.

*

Je t'ai offert des fleurs et donné des baisers.
Mes fleurs étaient coupées, mes baisers ne l'étaient.

J'ai souvent regretté et le regrette encore
De n'avoir pu assez te fleurir, t'embrasser,
Te serrer dans mes bras jusqu'aux levers
d'aurores
qui ont illuminé tant de printemps passés.

PRESENT DE NOVÉ E DE BÒNA ANNADA

Un brigon d'istoria d'occitania, la qu'es pas
jamai estada escricha e dicha per l'EN que
que siregon lei republicas à la còda dau lop.

LA BATALHA DE MURÈTH

Andrieu LAGARDA in lo « Gai Saber »

« L'accion decisiva de la Crosada, la que deviá determinar d'un biais gaireben irremediable la victòria francesa es la batalha de Murèth

Sem en 1213. Dempuei lo chaple e lo sacatge de Besièrs e la presa de Carcassonna que marquèron la debuta de la Crosada, Simon de Montfòrt qu'es vengut lo cap militari dels envasidors, s'afronta a la feròça oposicion dels sénhors occitans que lor a raubadas las tèrras.

Menèrba, Tèrme, Puègverd, Lastors, Lavour... un per un los castèls son tombats, Lauragués, Carcin, País de Foish, puei Agenés e Comenge son estats lo teatre de rufes combats.

La resisténcia armada s'es çaquela pro demesida. E lo rei d'Aragon, bèl-fraire del Comte de Tolosa vei pas sens pensaments Montfòrt e los franceses

s'establir dins un país ont desenant son influéncia e sos interèsses seràn fòrabandits.

L'intrada dins lo camp occitan dau rei d'Aragon, arderós campion del catolicisme, auriolat de glòria per sas victòrias contra los Sarrazins, en fasent poerdre a la Crosada son caractèr de « guèrra santa », fa còrre »r lo mai grand perilh a l'entreprisa conquistaira de Montfòrt. Per el,, l'enemic a abatre es donc, abans tot, Pèire II.

Lo rei d'Aragon a passat los pireneus menant amb el la flor de sa cavalaria. Lo 30 d'agost es davant Murèth amb una armada fòrta de 2.000 cavalièrs e d'unes 50.000 òmes de pè recrutats en Lengadòc, mai que mai a Montalban e a Tolosa.

Lo 10 de setembre, los òmes de Tolosa atacan. Dintran dins la vila de Murèth, mentre que los Franceses s'estujan dins lo castèl. Montòrt qu'es en lauragués, arriba tanlèu, prévengut per refortir la garnison assetjada.

Pèire II vei la causa d'un bon uèlh. Ordena als òmes de se replegar a l'oèst de Mureth per daissar s'engabiar lo leon. L'endeman, lo reu d'Aragon e totes sos capitans tenon consel dins un prat amb los comtes de Tolosa de Foish, de Comenge e fòrça autres barons. Mas i a divergècia de vista entre lo rei e Ramon VI. Aquest, que coneis l'enemic, prepausa d'esperar qu'aquel ataca (sic) lo camp establìt sus una posicion avantajosa, puei de passar a la contra-ataca, encerclant l'enemic dins lo castèl ont mancarí pas de capitular lèu. Los Aragoneses se trufan d'aquel plan e acusanj lo comte de coardisa, aqueste, macat se retira tot embufat jos sa tenda. Lo rei-cavalièr, el vòl una granda batalha, un bel afrontament al mièg del campèstre, un combat a sa mesura que ne dota pas de n e sortir vencedor.

Aquò es far lo jòc de Montfòrt prémor que tot cò qu'el desira, es d'atirar l'enemic luènh de sas tendas, luènh del camp fortificat per tal de lo poder devesir.

Una cavalcada fòrça sus la vila e suspren los assetjats, un combat feròç se liura sus la pòrta del nòrd. Mentretant, la cavalaria de Montfòrt sortis de la pòrta del sud e se lança dreit cap a las tendas.

Las tropas del comte de Foish se lançan primieras per endigar la carga. La cavalaria occitana se bresa sus la del crosats arnescada de fèr e plan comandada per Guillaume des Barres. Lo comte de Foís es refolat sul rei, lo rei sul comte de Tolosa. L'armada dels crosats dintra coma un cunh dins aquela massa tumultuosa e revolumaire.

Òm cerca a se raliar als crits de « Foish ! », « Tolosa ! », « Aragon ! »; la mesclada es immensa e confusa. Lanças, escuts, tot vòla a tròces. Los cavals s'amorran e s'aplatussan, trepajan los cavalièrs. Las espasas beluguejan, trencan, escapçan, ressonan sus l'acièr dels cascos e de las armaduras. Las massugas esclapisson las clòscas. Lo tarabast de las armas cobris los cridals de guèrra. Sembla un fum de picaires dessensats ablacant tota l'arbralha d'un bòsc.

Dos caps de l'armada crosada : Alan de Roucy e Florent de Ville an fait serment de tuar lo rei En Pèire o de morir. Se lançan sul guerrier blasonat a las armas d'Aragon. Alan de Roucy l'atenh. Lo cavalièr cabussa al primièr còp.

- *Ce n'est pas le roi, crida, le roi est meilleur cavalier.*

En Pèire qu'aviá prestada l'aramadura reiala a un de sos companhs, crida :

- Es vertat ! Aqueste es lo rei !

E d'un saut de son caval, abat un enemic e fòrça coma un leon al mièg de la mesclada0 alainbet Florent ramenar sos, guerriers, enrodon lo rei e l'assucan amb lors maçugas de fèr. En Pèire , estabornit, tomba pel sòl coma una massa. Un escudier sauta dessus e l'acaba enn lio trencant las venas del còl. La « mainada » del rei d'Aragon, valent a dire sos gardas se precipita e se fa tuar sus plaça puslèu que d'abandonar lo còs del mèstre mòrt.

La novèla de la mòrt del rei a semenada la panica dins la sia armada. Montfòrt profita d'aquel trebolum per la cargar de flanc. Los Catalans, preses entre doás mars de lanças, s'enfugisson, getant lo desòrdre dins l'armada del comte de Tolosa que se met en desbranda a son torn.

Alavetz, una partida de la cavalaria francesa arresta de perseguir los vençuts, se revira, torna cap al castèl e, las prenent a

revèrs, tomba furiósament sus las milicias tolosanas, 40.000 òmes de pè, cònsols en tèsta, qu'èran a temptar l'escalada. Es un chaple indescriptible. Aquela paura pietalha es refolada cap a Garona dins la pus granda confusion. Pas d'autre biais per ela d'escapar al massacre que de passar sus l'autra riba. Mas lo flume es prigond e lo corrent rabiós.

« E passon los que podon, ditz la *Cançon de la Crosada*, mas molt n'i a remasits. L'aiga qu'es rabinièrta n'a negats e perits. »

Dins aquela òrra desbrandada, entre tuats e negats, mai de 15.000 òmes an perduda la vida.

La batalha de Murèth : un terrible desastre ! Per l'eliminacion d'un aliats potent e prestigiós, per l'atupiment ont a getat lo partit de Tolosa, la desfaita de Murèth, lo 12 de setembre de l'an 1213, a plan sonat lo clas de l'independéncia occitana.

NOTA DE LA DIRECCION

Es belèu lo moment, monte siam encara a festejar Nové, de se rememorar que « lei faus jihad » son estats de tot temps e que religions, raças, ideologias, politicas, etc... an de l'ònga justificat lei nacionalismes e sei biais crudeus e ferotges de secutar lei que se pensan autrament.

« GUÈRRÀ SANTA »

Se moriguèt l'Emperaire vièlh

- Monsénher, se va podietz encara, de que faraiatz ?

- Tornarai rendre ai mòts sei sens vertadiers.

« Se moriguèt l'Emperaire vièlh.

Dins lei temps que vivèm, de mai en mai perilhós, nos pareis judici, emai necessari, de denonçar un abús de langatge vengut costumier dins les parladissas jornalisticas, politicas, socialas, etc...

Tot aqueu monde de bèu charra sensa relambi e sensa saupre lo vertadier sens dei mòts, que siegue per desconoissénça o per pigressa. Lo mai grèu es qu'aquelei farlabicas son passadas dins lo parlar

populari. Aqueu biais de repepiar sensa relambi se sona, en psiquatria, lo "psitaquisma" r

S'agis dins lo nòstre prepaus dau mòt qu'a tancat cavilha dins lo parlar e... dins lei carnavelas. Aquèu tèrme : « Jihadistas » es faus perque designa de monde que se creson de viure lo Coran e que son estats enganats per de menas de 'gurus', vertadiers sòcis de l'Adversari, lo Shaiatan. Lo « jihad » legitime, perque tradicionau 'dins son sens etimologic...) es estat desvariats non pas dins sa tòca sacrada mai dins la mala òbra descabestrada e crudela la mai profrana, per pas de dire infra umana, (valent à dire infernala).

Lei darniers sègles estent lei de la messòrga, de l'usurpacion, de la corrupcion... e autrei, aquò's pas estonant. Leis ideologias umanas, que siegon religiósas, socialas, politicas, filosòficas, etc... que se son copadas dau Cèu, se lo prenon pasmens coma paire e testimòni per crebar l'uou e espelir. Lo III^{en} Reich aviá ben marcat sus lei cenchas de la SS ; « Got mit us » !

Mai La Vertadiera Veritat Nos Fa Mestier.

René Guénon, en 1947, a picat lo ponch sus lo « I ». Es vengut lo Cheik « Abdel Wayed Yaya » (Joan lo Seviciu de l'Unic) e se d'unei se creson mai qualificats e fisables qu'eu son de tot segur pas lei barjacaires d'antena e de pluma.

Vaici lo dire dau Cheik a prepaus dau « Jihad » In « Symboles fondamentaux de la Science Sacrée »

"les armes symboliques" ch. XX, VII *Sayful-Islam. Le sabre et l'épée.*

« Per mens d'èstre bòrni en causa d'unei prejutzats, es aisat de comprene que siegue coma aquò [dau sens literau dau sabre e de l'espas] car dins lo domani social, coma la guèrra es contra aquelei que trebolon l'òrdre e que sa tòca es de lei tornar, es una fonccion legitima qu'es fin finala tant solament un aspèct de la fonccion « Justicia » compresa dins son accepcion la mai generala. Pasmens es pas ren que lo costat lo mai exterior dei causas adons lo mens essenciau. D'un ponch de vista tradicionau, tota la valor de la guèrra es que

simbolisa la lucha que l'òme se dèu de menar contra leis enemics que pòrta dins son dintre, valent à dire leis elements que son contraris à l'òrdre e à l'unitat. Dins lei dos cas, que s'agissèsse de l'òrdre exteriore saociau o de l'òrdre interior e religiós, la guèrra dèu totjorn tendre à restablir perèu l'equilibre e l'armonia (e es perqué es de « justícia » d'unificar d'aqueu biais la multitud deis elements que s'opauson entre elei. Fin finala sa rason d'èstre e sa resulta es la patz que se pòu vertadièrament obtenir soncament per la somission à la volontat divina. [...]

Dins la tradicion islamica aquestei dos sens de la guèrra tant coma son rapòrt entre elei dos son exprimits tant netament qu'es possible dins un *haddith* que Lo Profeta diguèt en s'entornant d'una expedicion contra leis enemics de defora : « Se siam entornats de la pichòta guèrra santa à la granda guèrra sdanta » [...] la pichòta guèrra santa a donc una importancia fòrça mendra que la granda. [...] La Granda Guèrra '**interiora**' es d'importancia maja. »

En nota : Tota altra guèrra qu'es pas d'òrdre tradicionau [valent à dire, sostenguda per lo Cèu] es **HARB** que non pas **JIHAD**. » Per conclure : per pas donar de vam e de cròlha àn-aquela mena d'Estat islamic radicaü qu'a pas ges de legitimitat (tradicionala) e à sei gents que son pas ren que d'assassins espompits de messògas e clafits de falsa gloria, pensam que lei charraires de tots peus sarián ben avisats de plus pas jamai dire 'jihadistas'. Lo melhor à nostreis uelhs e umil vejaire sariá que venguèsson muts.

(e es perqué es de « justícia » d'unificar d'aqueu biais la multitud deis elements que s'opauson entre elei. Fin finala sa rason d'èstre e sa resulta es la patz que se pòu vertadièrament obtenir soncament per la somission à la volontat divina. [...]

Dins la tradicion islamica aquestei dos sens de la guèrra tant coma son rapòrt entre elei dos son exprimits tant netament qu'es possible dins un *haddith* que Lo Profeta diguèt en s'entornant d'una expedicion contra leis enemics de defora : « Se siam entornats de la pichòta guèrra santa à la granda guèrra sdanta » [...] la pichòta guèrra santa a donc

una importancia fòrça mendra que la granda. [...] La Granda Guèrra '**interiora**' es d'importancia maja. »

En nota : « Tota altra guèrra qu'es pas d'òrdre tradicionau [valent à dire, sostenguda per lo Cèu] es **HARB** que non pas **JIHAD**. »

Per conclure : per pas donar de vam e de cròlha àn-aquela mena d'Estat islamic radicaü qu'a pas ges de legitimitat (tradicionala) e à sei gents que son pas ren que d'assassins espompits de messògas e clafits de falsa gloria, pensam que lei charraires de tots peus sarián ben avisats de plus pas jamai dire 'jihadistas'. Lo melhor à nostreis uelhs e umil vejaire sariá que venguèsson muts....per sempre.

0
0 0

ENIGMOS
21 la camiso
22 lo pan

